

PRENUMERATA

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dziś: Łukasza Ewangelii.
Niedziela: Jana Kantego.
Poniedziałek: Prześw. Wojciecha
Wtorek: Urszuli P. M.

Wschód słońca o godzinie 6 minut 26.
Zachód 5 " 5.
Długość dnia godzin 10 " 39.
Ubyło " 5 " 52.

Wschód księżyca o godzinie 11 minut 40 r.
Zachód 11 " 49 r.
Wysokość wody na Wiśle stóp 5 cali 10.
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 7 R.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz garmotowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumerata przyjmują kantor codziennie od 8-ej rano do 3-ej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 1 w poł.

Środa: Korduli P. M.
Czwartek: Jana Kapistrana.
Piątek: Rafała Archaniola.
Sobota: Krystyna Męcz.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 268 — Telefon Administr. 517.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Bratumiła, jutro Ziemowita bł.
Zgromadzenia: Posiedzenie członków administracji ogólnej, wraz członków wydziału zupy rumfordzkiej Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa na Krak.-Przedm.—5 po południu.)—Kwartalna sesja zgromadzenia koszykarzy. (Mieszkanie starszego, Długa 4—5 po południu.)—Półroczna sesja obrachunkowa zgromadzenia rymarzy. (Mieszkanie starszego, Krak.-Przedm. 64—5 po południu.)—Sesja wyborcza zgromadzenia ślusarzy, puszkarzy i ostrogarzy. (Mieszkanie starszego—5 po południu.)—Kwartalna sesja zgromadzenia piekarzy. (Sala magistratu—6 wieczorem.)—Ogólne zebranie członków warszawskiego oddziału Towarzystwa ochrony zwierząt i racjonalnego polowania. (Lokal Towarzystwa w b. pałacu Błaska na placu Teatralnym—8 wieczorem.)

Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. 15—od 10-ej rano do 5-ej wieczorem.)—Wystawa obrazów Krywita. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 7-ej wieczorem.)—Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Nowy-Świat 56—od 10-ej rano do 7 1/2 wieczorem.)—Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm., 66—od 10-ej rano do 4-ej po południu. Wejście bezpłatne.)

Teatry: Le tui: dziś „Aida” (występ gościnny panny Felicji Kaszkoskiej, oraz p. Ignacego Warmutha), jutro „Sprawa Olémenceau”; — Rozmaitości: dziś „Przyjaciółka żon”, utro „Wielki człowiek do małych interesów”; — Nowy: dziś „Grube ryby” (występ gościnny p. Władysława Wojdałowi-za) i „Bibien”, jutro „Sympleiosz”. (7 1/2 wieczorem.)

Ogród zoologiczny: alicja Bagatela. (Otwarty codziennie od 10-ej rano do wieczora.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na setawy znajduje się na dzień dzisiejszy rs. 8015 kop. 9. Pożyczki wydawane będą. Wykup i prolongata askuter, znajdują się od 9-ej rano do 1-ej po południu.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Według informacyj dzienników russkich, na jadłodajnym zjeździe lekarzy w Petersburgu poruszona będzie pomiędzy innemi kwestja felezerów.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż za granicą zakupiono wszystką platynę, jaka w ciągu przeszłych 10 lat wydobyta będzie na Uralu. Cena platyny w ostatnich czasach wzrosła olbrzymio.

— Ministerjum komunikacyj nadesłało inspekcji spławu nowe szematy dla parostatków, żeglujących po wewnętrznych wodach, w których znajduje się 21 pytań, odnoszących się do sposobu budowy, ilości osób mogących pomieścić się na statkach, rodzaju służby i t. p. Szematy te, po wypełnieniu, mają być zwrócone.

— Inspektor warszawskiego ogrodu pomologicznego, p. Al. Girdwojn, w liście przysłanym z Petersburga w dalszym ciągu uzupełnia wykaz naszych wystawców ogrodniczych, którzy otrzymali nagrody: warszawskie Towarzystwo ogrodnicze, oprócz podziękowania otrzymało za dobór owoców pod nazwą „Pomona Królestwa Polskiego” wielki złoty medal. Ogród pomologiczny za wszystkie okazy premjum m. Petersburga (przedmiot wartości 250 rs.). E. Janowski z Jankowa: średni złoty medal za jabłka i wielki srebrny medal za gruszki, Henryk Hryniewicz wielki srebrny medal za owoce i srebrny medal za nasiona, B. Hoserowie średni złoty medal za całą kolekcję owoców wyborowych, dr. Karol Zawada z Częstochowy medal złoty za owoce, Kazimierz Pawlicz medal złoty za gruszki i wielki srebrny medal za jabłka, senator Garkiewicz średni złoty medal za kolekcję owoców, Ignacy Waliński od ministerjum finansów za owoce, L. Doroszyński wielki srebrny medal za owoce suszone. W dziale szkółek otrzymali nagrody: G. Ulrich wielki złoty medal, dr. Zawada medal złoty, Wł. Turkowski medal srebrny, I. Walicki wielki srebrny medal, Iwanowski medal brązowy; w innych działach lista nagród nie została dotychczas ogłoszona.

— Powrót komisji, która w dniu 15 b. m. wyjechała z Warszawy, w celu dokonania jesiennej rewizji kolei wiedeńskiej nastąpi dziś wieczorem. Rewizja, pomimo nieustającego prawie deszczu i śloty, dokonywana jest nadzwyczaj szczegółowo. O ile słyszeliśmy, zadaniem komisji jest z jednej strony zbadanie obecnego stanu drogi i postępu robót, z drugiej powzięcie w zasadzie decyzji co do robót, mających się wykonać w r. p.

— Z rozporządzenia p. o. oberpoliemajstra, laboratorium miejskie ma dopełnić analizy wszelkich artykułów spożywczych pierwszej potrzeby, jako to: piwa, wódki, wino, kawy, herbaty, maki i t. p. Czynność tę rozpoczęto od napojów gazowych i w powyższym celu próby wód sodowych, oraz gazowych wzięto ze wszystkich fabryk, straganów, altan i t. p., i opieczetowane w balonach metalowych odesłano do laboratorium, które zbadało 143 prób. Na pierwszym planie badano obecność soli ołowianych. Okazało się, iż więcej nad 0.010 grama na litr wody było ołowiu w 30-tu balonach, a w 11-tu znaleziono takie ilości, jak 51.2, 61.2, 63.7 a nawet 67.5, w nie-

których nawet, oprócz ołowiu, była miedź. W t. zw. wodach owocowych okazały się sztuczne esencje, zafarbowane koszenillą, oraz karminem, a nawet aniliną, wysoce, jak wiadomo dla zdrowia, konsumentów szkodliwa. Skonfiskowano też syrop malinowy, zabarwiony fuksyną. Takie wyniki analizy chemicznej zupełnie są zgodne z rezultatami rewizji samych fabryk, z których wiele, zwłaszcza utrzymywanych przez żydów, znaleziono w nader złym stanie i w zupełności nieodpowiadającemu przeznaczeniu. Niedbalstwo oraz nieumiejętność i zupełny brak wiadomości o prawidłowej fabrykacji wód gazowych są główną przyczyną wykroczeń. Z tego względu p. o. oberpoliemajstra uważa, iż rozciągnięcie nad rzeczonymi fabrykami odpowiedniego dozoru sanitarno-policyjnego, stanowczo staje się niezbędnem, zwłaszcza z uwagi, iż użycie wody sodowej i secerskiej w całym mieście nader jest rozpowszechnione.

— Za wykroczenia meldunkowe 4 mieszkańców skazano w drodze administracyjnej na grzywny w sumie 41 rs.

— Według wykazu z dnia wczorajszego liczba wolnych łóżek w szpitalach miejskich wynosi: u Dzieciątka Jezus 61, św. Łazarza 38, św. Rocha 19, św. Ducha 7, praskim 3, starozakonnym 6 i wolskim 16.

— Z powodu gruntownej restauracji lokalu, zajętego przez cyrkul 10-ty, komunikacja telefoniczna z kancelarją tego cyrkulu została wstrzymana.

— Na mocy zapadłej w dniu wczorajszym decyzji, ogólne zebranie uczestników kasy zaliczkowo-wkładowej urzędników kolei nadwiślańskiej odbędzie się nie 28-go lecz 30-go b. m.

— Wczoraj odbyło się posiedzenie członków zarządu kas pożyczkowo-rzemieślniczych pod przewodnictwem naczelnika sekcji, p. Wiktora Magnusa. Po odczytaniu protokołu uchwalono: 1) przyspieszyć odbiór legatu 4,000 rs. z zapisu ś. p. Radziszewskiego. 2) urządzić zabawę na powiększenie funduszu kas. Projekt zabawy przekazano do wykonania redaktorowi „Gazety rzemieślniczej”, p. Keppemu.

— Na wczorajszym posiedzeniu wydziału sierot i ochron w Towarzystwie dobroczynności, pod przewodnictwem Karola hr. Jezierskiego, między innemi wyznaczono dla czterech b. dozorczyń ochron wsparcie na r. p. po rs. 60, zaś dla dozorczyń ochrony XII

37)

ZA OCEANEM.

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

przez

ESTEJE

(Dalszy ciąg.)

Rachunki w hotelu zalegały, za konia kilkaset dolarów nie dopłacił. Meksykanin, z którym w serdeczną wszedł zażyłość, ręczył za niego kupcowi. Kupiec poręczenie to przyjął, ale dzień wypłaty nadchodził, a Henryk nie miał potrzebnej sumy do rozporządzenia.

Sprzedać „Timorę” było jedynym ratunkiem. Trudno mu się było zdecydować na rozstanie z pięknym zwierzęciem, ale, przynaglony okolicznościami, musiał się zgodzić na ten jedyny punkt wyjścia. Nabywcę znalazł w osobie Jamesa Rowlanda. Ten dawał najwięcej, może dlatego, że mu klacz imponowała na wyścigach, a może też dlatego, że konia dla damy potrzebował. Ten ostatni powód on sam dawał. „Timora” łagodna była i dziwnie spokojna.

Kto był ową damą, dla której Yankes aż trzy tysiące dolarów za wierzchówkę ofiarował, trudno było się domyśleć. Może jego siostra? Ale to przy-

puszczenie śmiechem niedowierzania przyjmowane było.

Henryk byłby wolał zastrzelić konia, niż Jamesowi go sprzedać, jednak *force majeure* zdecydowała go wreszcie. Długi pospłacał i pozostał z tysiącem dolarów w kieszeni, ale zły, znudzony, a szczególnie tęskniący za lady Dolly. Nie miał siły opuścić Tadousac, choć myślał o samotnym Ta leuszu niejedną chwilę mu zatula.

Teraz, gdy od kilku dni nie widział pięknej panny, szal, który w nim wszystkie inne uczucia przyluszył, zmniejszał się, nie o tyle wprawdzie, aby go oderwać od *idee fixe*, jaką się stała lady Dolly dla niego, ale dosyć, aby mu na myśl przywołać Lorcie, ojca, brata, pracę i wszystko to, czego się wyrzekł dla syreny amerykańskiej. Ona mu duszę zabierała. Gdy był od niej zdala, w duszy jego odzywały się lepsze uczucia, ale tylko po to, aby go dreczyć i wyrzuty sumienia, nieczyste, straszne, sprawdzać. Uciekał wtedy sam od siebie i szukał gorączkowo towarzystwa. Najwięcej przebywał z Paolem Mollinier, meksykańczykiem.

Wieczory już się dłuższe robiły. Panowie zbierali się w klubie hotelem na gazety, albo dla gry hazardowej, która miała wielu zwolenników. Powyciągani na długich fotelach, z nogami na stole opartymi, drzemali niektórzy. Inni powoli spijali *gin* lub *brandy and water*, rodzaj grogu.

Pewnego wieczoru, gdy Henryk czarno się na świat cały zapatrywał, gdy w klubie nogi gentlemanów, na stole spoczywające, wstrętne mu się wyda-

ły, a gazety amerykańskie—antypatyczne, zbliżył się do niego meksykanin i baccarat dla rozrywki zaproponował.

Urządzono partję; Yankes, pomimo impertynenckiej miny Henryka, do tego samego stolika się przyłączył i gra się zaczęła. Grano coraz wyżej, podwajano sumy, złoto z rak do rak przechodziło. Meksykanin i polak zapalali się coraz więcej. Yankes grał z zimną krwią.

Nadeszła chwila, w której gentlemanowie drzemający pościągali nogi ze stołów i wieńcem otoczyli grających, by się grze przyglądać. Już sumy przegrane lub wygrane liczyły się na tysiące. Henryk w gorączkowym nastroju ostatnie sto dolarów Yankesowi oddał. Chciał wreszcie stolik opuścić. Ale mister Rowland proponował rewanż.

— Nie mam gotówki przy sobie.

— To bagatela. Ja panu wierzę.

I grano dalej, grano, dopóki Henryk drugiego tysiąca dolarów nie przegrał do Yankesa. Wtedy dopiero się opamiętał i, pomimo namów meksykanina, by dalej próbował przeprzeć fortunę, wstał od stołu.

Gdy się znalazł sam w swoim numerze, siły moralne opuściły go zupełnie. Nie wiedział, z kąd weźmie pieniędzy, by honor ocalić. I znów przyszedł mu na myśl brat i narzeczona...

Późno już było, on zaś oburącz głowę trzymał, zdawało mu się, że głowa ta pęknie z bólu, tak w niej wyrzuty sumienia i różne gryzące myśli kotłowały.

Choć obudził się, gdy pan wszedł do numeru,

zapomogę rs. 20; za zdecydowano wypłacić rs. 10, z kasy oszczędności b. wychowania zakładu sierot. Do przytulku przy ulicy Hożej przyjęto dwie dziewczynki-sieroty, a do zakładu dziewcząt w gmachu Towarzystwa jedną sierotę.

= Na ostatnim posiedzeniu wydziału lekarskiego dziekanem tegoż został nadal z wyboru prof. Czausow, który godność tę przez trzy ubiegłe lata piastował. Z powodu jednak nawału pracy, jaki mu nastręcza stanowisko profesora anatomji w tu-tejszym uniwersytecie, oraz stanowisko inspektora szpitali warszawskich, prof. Czausow zrzekł się dziekanatu. Na jego miejsce większością głosów został wybrany prof. chemji lekarskiej 5aifiejew, sekretarzem zaś wydziału prof. djaagnostyki Tumas.

= P. Albert Pobóg Iłrasnodebski prosi nas o za-znaczenie, iż nie należy do liczby założycieli, tworzącego się Towarzystwa aklimatyzacyjnego.

= W dniu dzisiejszym JE. książę arcybiskup warszawski udaje się do Wawrzyszewa, gdzie udzielić będzie sakramentu błętnowania.

= Znany akwarelista, Julian Fałat, po kilkodniowym u nas pobycie, wyjechał do Berlina.

= Malarz, Wojciech Kossak, wyjechał do Krakowa.

= Z teatru i muzyki.

* P. Stromfeld-Klamrzyńska zaangażowana została na sezon jesienny do opery włoskiej w Covent-Garden londyńskim.

Artystka ukaże się po raz pierwszy w roli królowej w „Hugonotach”.

* P. Teresa Arkłowa zawarła kontrakt na sezon zimowy z dyrekcją teatru Liceo w Barcelonie.

* Doroczny koncert konserwatorium muzycznego odbędzie się prawdopodobnie w końcu stycznia.

Oprócz sił miejscowych, mamy usłyszeć na koncercie tym fortepianistkę zagraniczną, p. Teresę Carreno.

* Koncert Pauliny Lucca odbędzie się w d. 8-ym grudnia w sali aleksandryjskiej ratusza.

Oprócz znakomitej śpiewaczki, przyjmą udział w koncercie: barytonista, p. Filip Forsten, znany już z zeszłorocznego występu, oraz fortepjanista, p. Czek.

* Marcelina Sembrich-Kochańska występować będzie w styczniu w Małym teatrze w Petersburgu, po spole z Masinim i barytonem Cottogim.

= Festyn muzyczny.

Dyrektor orkiestry teatru Rozmaitości, p. Leopold Lewandowski, obiecuje wystąpić z festynem muzycznym, z którego dochód przeznacza na rzecz projektowanego towarzystwa aklimatyzacyjnego.

Koncert ze współudziałem 200 osób odbędzie się w gmachu cyrkowym przy ul. Ordynackiej. Szczegóły i termin koncertu dotąd nieoznaczone.

= Pianoharmonja.

Zamieszkały w Petersburgu muzyk czeski, Hlawacz, obmyślił nowy system fortepjanu, nazwany przez wynalazcę pianoharmonją.

Nowy instrument posiada dźwięk fortepjanu, od którego wszakże różni się przeciągłością tonu, zbliżoną w części do organowej.

P. Hlawacz w podróży koncertowej po Cesar-

stwie w przyszłym miesiącu wystąpi i w naszym mieście.

= Wystawa.

Wkrótce już bo w początkach listopada, będziemy mogli oglądać liczne, kilkaset okazów obejmujące zbiory, przywiezione przez p. Leopolda Janikowskiego z jego podróży do Afryki.

Ze zbiorów tych urządzi on wystawę w jednej z sal, użyczonych przez Muzeum przemysłu.

Po zamknięciu wystawy, p. Janikowski zamierza odbyć wycieczkę do kilku większych miast naszych, gdzie mieć będzie pogadanki o swojej podróży.

Obecnie p. Janikowski bawi w Warszawie.

Jak wiadomo, przed pół rokiem zarząd zwierzynica proponował naszemu podróżnikowi objęcie naczelnego kierownictwa ogrodu, układy jednak nie doszły do skutku, dziś zaś wobec klęski, spadłej na ogród, niema mowy o ich wznowieniu.

= Żegluga.

Stan wody na Wiśle podnosi się wciąż zwolna.

Wczoraj wieczorem notowano 6 stóp.

W górze Wisły woda opada.

Przybór obecny dosięgnął już Płocka.

Ruch spławny w ostatnich dniach ograniczył się na spławie kilku większych transportów śledzi z Gdańska i odpłynięciu większej ilości barek i berlinek w dół Wisły, bądź to próżnych, bądź ładownych węglem.

Żegluga parowa p. St. Górnickiego wysłała tylko dwa parowce w drogę do Płocka „Wandę” i „Polkę”, z pozostałych dwóch „Mazur” wywindowany został na ląd w Radziwiu, naprzeciw Płocka, gdzie przystąpiono do gruntownej jego naprawy; „Kra-kus” zaś jest czynny przy holowaniu.

Przystań żegluga Fajansa przeniesiono znowu na pierwsze miejsce od mostu.

= Sztuczne kłódki.

P. B. nabył w jednym ze składów „patentowaną” kłódkę angielską, zamykaną na klucz wielce skomplikowany.

Tegoż dnia zrzadzeniem trafia nabywca zgubił klucz, a stojąc przed piwnicą, napełnioną towarami, a na ową cudowną kłódkę zamkniętą, w oczekiwaniu ślusarza próbował otworzyć ją kawałkiem gwoźdźdza.

Patentowany nabytek bez najmniejszego oporu poddał się tym usiłowaniom...

P. B. odniósł kłódkę handlującemu, który z całą naiwnością objaśnił, iż... nie wiedział o własności sztucznych i drogiej kłódek.

Czy nie wymowne?...

= Krytyk-amator.

W tych dniach zmarł w naszym mieście p. **, starzec 70 letni, który od najmłodszych lat miał oryginalne upodobanie.

Wielki miłośnik teatru, od 16-go roku życia był w nim stale i nie opuścił prawie żadnej nowo-wystawionej sztuki.

Prawdziwy ten zwolennik teatru niezwykłą odznaczał się żyłką krytyczną.

Wróciwszy z teatru do domu, za każdym razem brał się do pisania... recenzji, których nigdy nigdzie nie drukował, ale które skrzętnie przechowywał u siebie.

W pozostawionych grubych zeszytach, mieszczą-

szło jaknajprędzej. Co będzie z wypłatą tysiąca dolarów Yankesowi? Cóż prostszego?... Zatelegrafuj do Tadeusza, Tadeusz zaradzi temu z pewnością, on taki poczciwy chłopiec.

I położył się Henryk, ułagodzony, promienny nadzieją słodkich chwil. Cudne miał sny, w których postać Lorei przesunęła się na chwilę, jak chmurka na pogodnym niebie. Gdy się obudził, powiedział sobie, że Lorecia pewnie go już zapomniała, tak dawno od niej listu nie było.

Ta hipoteza uspokoiła go ostatecznie. Zaczął dzień od biura telegraficznego, posyłając depeszę do Tadeusza: „Przyslij natychmiast 1,500 dolarów, jestem w kłopotcie.”

Następnie powrócił do hotelu, by liczyć minuty do godziny trzeciej. Nareszcie, elegancki, dystyngowany, a przedewszystkiem swobodny na duchu, wyszedł, zabierając z sobą zaproszonego Chocima.

XXII.

Słowa prawdy.

Prześliczny był buduar, gdzie spoczywała lady Dolly, wyciągnięta na szezelongu; cały obity kosztowną ciemno-popielatą materją, na której tle malowane były ibisy, czaple i inne długonogie ptaki, spacerujące między bujnemi, wysmakłemi trawami. Meble pokrywała materja w różnych cieniach popielatych, a na każdym fotelu, kozetce lub filigranowym krześle, artysta z niesłychaną fantazją i rozmaitością rozrzucał malowane ręcznie ptaki i kwiaty.

Przybytek ten, pełen w dodatku świeżych bukie-

się kolejno oceny niemal wszystkich granych na scenie warszawskiej sztuk, w przeciągu pół wieku.

Niektóre z tych ocen są nawet bardzo wyczerpujące..

Oryginalny dziwak rozpisывał się także obszernie o grze aktorów.

Posiadał on swoich ulubieńców, a ilekroć pisał o Żółtkowskim, kończył ocenę jego gry stereotypowym wykrzyknikiem: „Niech żyje Żółtkowski!”...

Są również w tym teatralnym dzienniku liczne zachwyty nad Halpertową, Palińską, Modrzejewską, Bakałowiczową, Popielką, Rakiewiczową, Królikowskim, Panczykowskim, Rychterem i wielu innymi.

Domorosły krytyk nadto niepozbowiony był samodzielnosci zdania.

W jednej z ocen z dawniejszych lat napisał na przykład: „Kenig sądzi zupełnie inaczej, ale mnie się zdaje, że ja sądzę lepiej...”

Dziennik powyższy przechowyuje rodzina zmarłego.

= Ślub rzeźniczek.

Życie nad stan i chęć pokazania się ogarnia nawet sfery rzemieślnicze.

Dowodem tego ślub córki pewnego tutejszego rzeźnika.

Rodzic, „krwawą” pracą doszedłszy do fortunki, przeznaczył jako posag dla córki 8,000 rs.

Panna 4,000 rs. wydała na wyprawę, a głównie na modne galganki.

Dość powiedzieć, iż suknię ślubną sprowadzono z Paryża, kościół po-karmelicki przepeluniony był egzotycznymi roślinami, a przed świątynią, ku ucie-sze gapiów ulicznych, stało 25 karet.

= Niebezpieczne figle.

Maszynista, prowadzący temi dniami pociąg towarowy nr. 105 na kolei dąbrowskiej, dostrzegł na 156 wiorście głównej linii człowieka leżącego między szynami, dał więc sygnał do zahamowania pociągu.

Mniemany samobójca przeleżawszy najspokojniej pod pociągiem, aż do zupełnego zatrzymania go, zerwał się następnie i schronił w pobliskich krzakach, pozostawiając po sobie tylko ślad odciski na piasku i barankową czapkę.

Z przeprowadzonego śledztwa okazało się, iż był to figiel Nawrota robotnika kolejowego przy naprawie linii.

Nawrot niezwłocznie został ze służby drogowej wydalonym.

= Rabunek.

Na ul. Ciepłej, w pobliżu domu pod nr. 26-ym, przechodzącego felerza Jakóba Szafowicza, zamieszkałego przy ul. Freta pod nr. 5-ym, zaczepiło dwóch drabów i wszczęło z nim bójkę.

W czasie walki S. wyciągnięto pugilares z kilkunastoma rublami i zegarek.

Rabusie zbiegli.

= Z braku dozoru.

Wczoraj rano w mieszkaniu pp. Tokarskich przy ul. Przejazd pod nr. 18-ym, pozostawiono na oknie bez dozoru 2-letnią córeczkę.

Małenstwo, oparłszy się o szybę, zbiło ją i wypadło na bruk uliczny z wysokości drugiego piętra.

Biedne dziecko odniosło tak ciężkie obrażenia, iż zachodzi obawa o jego życie.

= W uniesieniu.

W dniu wczorajszym na ul. Marszałkowskiej, Szymon Ban-

a teraz, widząc go zrozpaczonym, oka z niego nie spuszczał, jakby pytał wejrzeniem, co mu się stało. Nie śmiał go jednak o pieszczoty prosić czuł, że to chwila nie po temu.

Henryk wstał i zaczął się przechadzać po pokoju. Wtedy oczy jego padły na list, położony na stoliku obok łóżka. Poznał pismo lady Dolly. Ręka mu drżała, gdy kopertę rozrywał i czytał z bijącym sercem:

„Dear Harry!

Już mi lepiej na nogę, ale jeszcze ruszyć mi się nie pozwalają. Nie martw się, bo mnie już nie boli, tylko się nudzę okropnie. Chciałabym ciebie zobaczyć, chociaż obawiam się, czy nie gniewasz się na mnie, że zataiłam przed tobą mój stosunek do Archibalda. Ale bądź spokojny, ja nigdy jego żoną nie zostanę. Nie chciałam ciebie martwić, opowiadając o moich zaręczynach; nie było warto wspominać o tem; zgóry wiedziałam, że nic z tego nie będzie. Gdy się zobaczymy, wytłumaczę ci to lepiej. Przyjdź jutro o trzeciej i przyprowadź Chocima. Pamiętaj, że bez twego wyzła nie chcę cię widzieć. Good-bye, darling.

Dolly.”

Liścik lady Dolly był gojącym balsamem na wszystkie rany Henryka. Jak za dotknięciem różeczki czarodziejskiej, pierzchy wszelkie czarne myśli. Wyrzuty sumienia uspione znowu zostały. Obawa jutra przestała istnieć. Przeciwnie, pragnął, aby godziny w sekundy się zamieniały: aby owo jutro, przed chwilą groźne, w tej chwili upragnione, nade-

tów i roślin, czarujące robił wrażenie. Nigdy jednak piękniejszym nie był, jak teraz, gdy w nim właścicielka na szezelongu królowała, przybladła i trochę melancholijna.

Henrykowi oczy się zaśmiały do tego cudnego obrazu, rysującego się na tle artystycznym. Schwylił podaną sobie rączkę i do ust przycisnął. Ciotki Racheli nie było. Niewiadomo, gdzie ją siostrzenica wyprawiała.

— Tęskno mi było za tobą — rzekła śpiwnie lady Dolly.

— Cóż ja mam powiedzieć? — odparł Henryk.

— Za tyle cierpień, dziś sobie rekreację urządziłam, oprócz ciebie, nikogo nie przyjmuję. Widzisz, co za łaska...

— Tyś taka dobra, Dolly, zawsze mnie psujesz.

— Ale, bo i ty mi łaskę wyświadczyć musisz.

— To właśnie jest dowodem największej dobroci twojej, że raczysz czegoś żądać odemnie.

— Czy spełnisz?

— Naturalnie.

— Warunków nie kładziesz?

— Żadnych. Ty wiesz dobrze, że choćbyś życia odemnie żądała, to ci je oddam chętnie.

— Niema obawy, zanaadto mi życie twoje mile.

Nie, ja chcę, tylko... tylko...

— Powiedz, Dolly. Już otrzymałaś to, czego chcesz.

— Daj mi Chocima.

Henryk się zafrasował widocznie i milczał.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

derski z Piotrkowa, jadąc dorózką wraz z żoną Teofilą, wszczął z nią kłótnię.

Gwałtowny małżonek w uniesieniu wyrzucił żonę z dorózki.

Banderska wskutek upadku poniosła ciężki szwank prawego boku i zwichnęła rękę.

— Nieostrożna jazda.

W dniu wczorajszym na ul. Grzybowskiej dorózkarz M 31 przejechał Antoniego Sieczkę, który złamał nogę.

Sieczkę odwieziono do szpitala przy ul. Smolnej.

— Zamach samobójczy.

Nocą wczorajszą Joanna Kesmanowa, żona oficjalisty fabrycznego, w mieszkaniu swem na Czystem usiłowała odebrać sobie życie przez otrucie karbolem.

Dzięki energicznej pomocy lekarskiej K. została na razie uratowana, lecz stan zdrowia jej, z powodu przepalenia przewodu pokarmowego, dotąd jest groźny.

Kesmanowa niedawno straciła dwoje dzieci, co zdaje się wywołało rozpaczliwy zamach.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Wylosowane w d. 1-ym i 2-im b. m. listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego, oraz kupony, płatne w d. 22-im grudnia, spłacane są wcześniej za potrąceniem od wylosowanych listów procentu za dni brakujące do terminu płatniczego w stosunku 5% rocznie, od kuponów zaś takiego samego procentu dyskontowego i opłaty skarbowej w ilości 5%.

Pożyczki „drewniane”.

Wiadomo czytelnikom naszym, iż ministerjum skarbu zatwierdziło już przepisy co do udzielania pożyczek na domy drewniane.

Obecnie dyrekcja Towarzystwa kredytowego m. Warszawy wypracowała instrukcję dla stowarzyszonych, do której dołączyła przepisy dodatkowe.

Ważny ten dokument w głównej osnowie przytaczamy.

Budowle drewniane mieszkalne, na które udziela się pożyczki, winny się znajdować przy ulicach, przy których wznoszenie i naprawa budowli drewnianych mieszkalnych jest dozwolona, o ile budowle te przedstawiają wszystkie warunki trwałości na cały okres umorzenia.

Ogólna suma pożyczek nie może przenosić w długu rzeczywistym 1,000,000 rs.

Najmniejsza pożyczka na budowę drewniane wynosić może rs. 300.

Dalej dyrekcja zastrzega, że właściciel domu, żądający pożyczki, winien przedewszystkiem odnieść się do dyrekcji z zapytaniem, czy dom jego znajduje się przy ulicy, przy której dozwolone jest wznoszenie i naprawa budowli drewnianych. Przepis ten ma na celu oszczędzenie niepotrzebnych kosztów przedwstępnych. Jeżeli właściciel otrzyma od dyrekcji przychylną odpowiedź, obowiązany jest sporządzić przed rejentem akt przystąpienia do pożyczki Towarzystwa i następnie przedstawić wykaz hypoteczny, oraz dowody następujące: a) plan sytuacyjny posesji, b) wykaz pobieranych dochodów z domu, c) zaświadczenie magistratu, wykazujące ilość opłaconych podatków skarbowych i miejskich, d) świadectwo instytucji asekuracyjnej (magistratu) na jaką sumę budowle są ubezpieczone od ognia, e) wykaz ubezpieczenia zabudowań, wreszcie złożyć należy kaucję w stosunku $\frac{1}{2}$ od żądanej pożyczki na koszty oszacowania nieruchomości i kwit kasy dołączyć do wymienionych wyżej dowodów.

Po przyjęciu tych ostatnich dyrekcja deleguje komisję szczegółową, z dwóch obywateli stowarzyszonych i jednego technika złożoną, celem oszacowania nieruchomości. Największa wysokość pożyczki na budowę drewniane nie może przewyższać sumy, otrzymanej z pomnożenia przez $2\frac{1}{2}$ dochodu brutto, ustanowionego na zasadzie § 107 ustawy i w żadnym razie nie może przewyższać $\frac{3}{5}$ sumy ubezpieczenia ogniowego. Pożyczki na domy drewniane Towarzystwo udziela na przeciąg lat siedemnastu i miesięcy sześciu. Raty półroczne wynoszą $4\frac{3}{8}\%$, z których przypada: $2\frac{1}{2}\%$ tytułem procentu, 2% na umorzenie i $1\frac{1}{8}\%$ na administrację. Procent na administrację pobiera się przez 14 pierwszych półroczy.

Na nieruchomości drewniane udzielane będą, stosownie do § 108 ustawy, pożyczki z umorzenia i dodatkowe na nowe budowle; pożyczek z przyszacowania Towarzystwo udzielać nie będzie.

Pożyczki udzielane będą jedynie na domy mieszkalne, zgodnie jednak z § 9-ym ustawy, odpowiada cały nieruchomy majątek, określony według hipoteki, to jest tak budowle drewniane, jako też murowane, oraz place puste, sady i ogrody. W końcu dyrekcja zastrzega sobie rewizję co lat sześć posesyj obciążonych pożyczkami, a gdy rewizja wykaże, że stan budowli i utrzymanie ich nie zapewniają bezpieczeństwa dla pożyczki Towarzystwa, wówczas, odpowiednio do § 18-go ustawy, dyrekcja może żądać zwrotu części lub całości pożyczki.

Pożyczki na domy drewniane znaczenie szczególniejsze mają dla właścicieli domów nowoprzyłączonych przedmieść, mianowicie Nowej Pragi i Targów-

ka. Zwłaszcza dla przedmieścia pierwszego, mniej od Warszawy oddalonego i zabudowanego przeważnie trwale i dogodnie. Dla Szmulowizny i Targówka nowe pożyczki staną się zachętą do budowania nowych domów, co na ożywienie tamtejszej dzielniczycy znakomicie wpłynie.

NEKROLOGJA.

† **S. p. Helena z Wagnerów WĘDROWSKA**, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona św. sakramentami, oddała Bogu ducha w dniu 15-ym października r. b., przeżywszy lat 24. Pozostawi w głębokim smutku mąż wraz z rodziną zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 18-ym b. m., to jest w sobotę, o godzinie 12-iej i pół w poł. z kościoła św. Piotra i Pawła na Koszykach na cmentarz powązkowski odbyć się mające. — 1327

† **S. p. Helena z Trzebińskich Malinowska**, wdowa, zakończyła życie w dniu 16 października 1890 r., przeżywszy lat 68. Wyprowadzenie zwłok z domu N 86 przy ul. Chmielnej do kościoła św. Krzyża nastąpi dnia 18 b. m., o godzinie 4-iej po poł., najajutrz po mszy o godz. 11-iej zrana na cmentarz powązkowski. Pozostali synowie, córki i zięć zapraszają współczujących. — 2-3655—

† **S. p. MAŁGORZATA SZULC**, wdowa, obywatelka m. Warszawy, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzona św. sakramentami, zasnąła w Bogu dnia 15-go b. m., przeżywszy lat 68. Pozostali pogrzebani w smutku: córki, zięć i wnuki zapraszają przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające dnia 18-go b. m., tj. w sobotę, o godzinie 11-iej rano, w kościele św. Anny na Krak. Przedm. i na wyprowadzenie zwłok tegoż dnia i z tegoż kościoła, o godz. 3-iej po południu na cmentarz powązkowski. — 2-3646—

HELENA z JANICKICH FUKIEROWA, żona kupca i obywatela m. Warszawy, po długich i ciężkich cierpieniach, zakończyła życie dnia 16 października r. b., przeżywszy lat 64. Pozostali w głębokim smutku: mąż, dzieci, wnuki i prawnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 18-ym b. m., to jest w sobotę, o godzinie 3-iej po południu z kościoła ewangelicko-reformowanego przy ulicy Leszno na cmentarz tegoż wyznania. — 2-3633

Z SĄDÓW.

O kontrabandę.

Z ogólnej liczby 10 ciu świadków grupy pierwszej, na wczoraj wezwanej, nie stawili się dwóch, badanie zaś 8-iu wyczerpało posiedzenie sądu. Zresztą pierwsza ta grupa świadków należy do najważniejszych.

Najpierw złożył swoje zeznanie przybyły umyślnie z Petersburga, p. Rogal-Koczura, pomocnik dyrektora departamentu podatków niestałych przy ministerjum skarbu. Przesłuchiwanie świadka trwało przeszło dwie godziny.

Oto co mniej więcej zeznał p. Rogal-Koczura: Wieści o zajmowaniu się Holtzbergera i Rittenberga kontrabandą po raz pierwszy doszły do departamentu podatków niestałych na początku 1885-go r. Mówiono, że H. i R. zaczęli od małego, dziś zaś obracają setkami tysięcy. Na wiosnę 1886 go r. doniesiono mi, że fabryka wstażek w Warszawie idzie źle; Rittenberg i Klingsland utrzymywali, że tracą na sprowadzaniu wstażek z zagranicy przez komorę grajewską. Działalność fabryki od tego czasu miała na oku. W listopadzie jeden z agentów otrzymał próbkę wstażki z zawiadomieniem, że jest możność wykrycia nadużyć. Próbkę przedstawiała gatunek wysoki, robotę skomplikowaną i nie mogła pochodzić z fabryki Holtz. i Rit. Przybyłem sam do Warszawy, ażeby obejrzeć fabrykę, lecz nie podejrzanego wówczas nie zauważyłem.

Wkrótce otrzymałem kilka listów z propozycją: kontrabandziści mogą być zdemaskowani za znaczną nagrodą.

Po powrocie do Petersburga, otrzymałem dwa listy bezimiennne, z doniesieniem, że rewizja nie doprowadziła do żadnych rezultatów dlatego, że towar zawczasu wyniesiono, oraz skutkiem mojej nieumiejętności.

Gdy oglądałem w Łodzi fabrykę niższych gatunków wstażek p. Salewassera, wpadłem na myśl, że Holtz. i Rit. sprowadzać muszą drogą kontrabandy tylko tańsze gatunki wstażek, których wyrób w kraju się nie opłaca. Wyrób w Warszawie jednej sztuczki kosztuje do rs. 2, zagranicą kop. 60. Jeśli się sprowadza sztukę wstażek z zagranicy drogą legalną, kosztuje ona rs. 1 kop. 97, zaś w drodze kontrabandy około rs. 1 kop. 50.

Fabryka Holtzbergera i sp. produkowała wyższe gatunki wstażek, niższe bowiem zarzucono, w sklepie zaś posiadano przeważnie gatunki niższe: *taffetas grège* i *taffetas chape*.

Na pytanie, zkad się brały w sklepie w wielkiej ilości niższe gatunki wstażek, skoro fabryka *taffetas chape* nie wyrabiała już od lat dwóch, a *taffetas grège* dostarczała zaledwie w ilości 2—3 tysięcy sztuk, subieci płatali się w odpowiedziach. Według zeznania Prusaka, *taffetas grège* zaprzestano wyrabiać 11 miesięcy przed ostatnią rewizją.

W mieszkaniu Holtzbergera znaleziono między innymi

listy, pisane na blankietach Kettembeila z Lipska. W jednym z nich czytamy: „Wstażki wysłane do Szczakowy.” Inny list, na imię Kahana pochodził od agenta w Mysłowicach.

Pytany co do tych listów, Rittenberg „zbladł, zmieszał się, usta mu drżały; nie nie odpowiedział”.

Z kolei badano p. Hryniewiczckiego, naczelnika wydziału śledczego, urzędników komory celnej, posługaczy na komorze, oraz agentów wydziału śledczego: Makarowa i in.

Dzisiaj pierwsze oględziny fabryki przy ul. Mokotowskiej.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

SYTUACJA W CZECHACH.

Praga czeska 17-go października. (Tel. pr. K. W.) — Pisma czeskie energicznie odpierają wniosek Schmeykala, zarzucając Niemcom, iż chcą zteroryzować sejm. Wiedzą oni, że podział sejmu na kurje nie uzyska większości, chcą też groźbą cofnięcia się od udziału w wystawie, wymusić na Czechach przychylenie się do ugody. Wszystko to wszakże napróżne. Sejm musi przestrzegać porządku obrad, który sobie naznaczył i nie może poddać się nienawistnej mniejszości. Zapewne skończy się na tem, że Niemcy otrzymają miejsca w wydziale krajowym, a wystawa zostanie odroczone.

KONGRES W HALLI.

Berlin 17-go października. (Tel. pr. K. W.) — Na dzisiejszym posiedzeniu kongresu w Halli Auer przedstawił referat o prasie sacjalno-demokratycznej. Zaleca on wielką ostrożność przy zakładaniu nowych dzienników i oświadcza się przeciw nabywaniu przez stronnictwo organów prasy na własność. W czasie posiedzenia umarł nagle delegat Braunschweig z Hamburga, rażony apopleksją.

UMOWA Z ZANZIBAREM.

Berlin 17-go października. (Tel. pr. K. W.) — Dzisiejszy *Reichsanzeiger* donosi, że umowa pomiędzy rządem niemieckim a sultanem Zanzibaru przysła do skutku. Sultan za sumę czterech milionów marek odstępuje Niemcom prawa zwierzchnicze do pobraża wschodnio-afrykańskiego.

ZAJSZIA BRUKSELSKIE.

Bruksella 17-go października. (Tel. pr. K. W.) — Posiedzenia rady akademickiej przybrały charakter nader burzliwy. Rektor Philippsohn wyzwał jednego z profesorów na pojedynek.

W SZPITALU OBLĄKANYCH.

Paryż 17-go października. (Tel. pr. K. W.) — Ogromne wrażenie wywołały tu trzy wypadki nagłej śmierci w szpitalu św. Anny. Obdukcje wykazały połamanie żeber i uduszenie przez stróżów.

Berlin 17-go października. (Tel. pr. K. W.) — Zabawy dworskie w ciągu tegorocznej zimy zostaną ograniczone do najskromniejszych rozmiarów, ponieważ cesarzowa Augusta Wiktorja w pierwszych miesiącach r. 1891-go spodziewa się rozwiązania.

Berlin 17-go października. (T. pr. K. W.) — Cesarz przyjmował dziś popołudniu posła hiszpańskiego na pożegnalmem posłuchaniu.

Paryż 17-go października. (Tel. pr. K. W.) — Na 150,000 kwestjonarzy w sprawach robotniczych, rozesłanych przez ministerjum handlu, nadeszło już 35,000 odpowiedzi. Wszystkie izby handlowe oświadczyły się przeciw pomocy państwa. Stowarzyszenia robotnicze żądają przeważnie dziewięć do dziesięciogodzinnego dnia pracy. Izby handlowe orzekły, że dzień ośmiogodzinny zmniejszy produkcję.

Rzym 17-go października. (Tel. pr. K. W.) — Dzisiaj ma ukazać się encyklika papieża przeciw pogańskim Włochom, żądającą powrotu na łono kościoła i zwrotu Papieżowi Rzymu.

Bern (w Szwajcarii) 17-go października. (Tel. pr. K. W.) — Pomiedzy rządem szwajcarskim

